

中国植物志

第七十卷

科学出版社

中国植物志

中国科学院中国植物志编辑委员会

国家自然科学基金重大项目

(国家科学技术委员会 国家自然科学基金委员会 中国科学院 资助)

第七十卷

科学出版社

2002

中国植物志

第七十卷

中国科学院中国植物志编辑委员会

责任编辑 曾建飞

科学出版社 出版

北京东黄城根北街16号

邮政编码:100717

<http://www.sciencep.com>

中国科学院印刷厂 印刷

科学出版社发行 各地新华书店经销

*

2002年5月第一版 开本: 787×1092 1/16
2002年5月第一次印刷 印张: 26 1/2
印数: 1—1 200 字数: 556 000

ISBN 7-03-009737-8/Q·1096

定价: 78.00 元

(如有印装质量问题, 我社负责调换〈科印〉)

第七十卷

被子植物门

双子叶植物纲

爵床科

苦檻蓝科

透骨草科

车前科

编辑

胡嘉琪

编著者

胡嘉琪 (复旦大学)

崔鸿宾 李振宇 (中国科学院植物研究所)

FLORA

REIPUBLICAE POPULARIS SINICAE

DELECTIS FLORAE REIPUBLICAE POPULARIS SINICAE
AGENDAE ACADEMIAE SINICAE EDITA

Tomus 70

A Major Project of the National Natural Science Foundation of China
(Supported by the State Science and Technology Commission
of China, the National Natural Science Foundation of China
and the Chinese Academy of Sciences)

Science Press

2002

Tomus 70

ANGIOSPERMAE

DICOTYLEDONEAE

ACANTHACEAE

MYOPORACEAE

PHRYMACEAE

PLANTAGINACEAE

Redactor

Hu Chiachi

Auctores

Hu Chiachi (Hu Jia-qi) (*Universitas Fudan*)

Tsui Hongpin (Cui Hong-bin) et Li Zhenyu (*Institutum Botanicum Academiae Sinicae*)

中国植物志第七十卷系统目录

爵床科 ACANTHACEAE

亚科 1. 山牵牛亚科 Thunbergioideae Lindau

1. 山牵牛属 *Thunbergia* Retz.

1. 直立山牵牛 *T. erecta* (Benth.) T. Anders. (24)
2. 翼叶山牵牛 *T. alata* Bojer ex Sims (24)
3. 红花山牵牛 *T. coccinea* Wall. (25)
4. 长黄毛山牵牛 *T. lacei* Gamble (26)
5. 山牵牛 *T. grandiflora* (Rottl. ex Willd.) Roxb. (26)
6. 二色山牵牛 *T. eberhardtii* R. Ben. (28)
7. 桂叶山牵牛 *T. laurifolia* Lindl. (28)
8. 羽脉山牵牛 *T. lutea* T. Anders. (29)
9. 碗花草 *T. fragrans* Roxb. (30)

亚科 2. 瘤子草亚科 Nelsonioideae Lindau

2. 叉柱花属 *Staurogyne* Wall.

1. 灰背叉柱花 *S. hypoleuca* R. Ben. (33)
2. 楔叶叉柱花 *S. longicuneata* H. S. Lo (33)
3. 金长莲 *S. sichuanica* H. S. Lo (35)
4. 大花叉柱花 *S. sesamoides* (Hand.-Mazz.) B. L. Burtt (35)
5. 弯花叉柱花 *S. chapaensis* R. Ben. (36)
6. 中华叉柱花 *S. sinica* C. Y. Wu et H. S. Lo (36)
7. 保亭叉柱花 *S. paotingensis* C. Y. Wu et H. S. Lo (37)
8. 瘦叉柱花 *S. rivularis* Merr. (37)

9. 短穗叉柱花 *S. brachystachya* R. Ben. (38)
 10. 叉柱花 *S. concinnula* (Hance) O. Kuntze (38)
 11. 海南叉柱花 *S. hainanensis* C. Y. Wu et H. S. Lo (39)
 12. 琼海叉柱花 *S. strigosa* C. Y. Wu et H. S. Lo (39)
 13. 狭叶叉柱花 *S. stenophylla* Merr. et Chun (40)
 14. 云南叉柱花 *S. yunnanensis* H. S. Lo (40)

3. 蛇根叶属 *Ophiorrhizophyllum* Kurz

1. 蛇根叶 *O. macrobotryum* Kurz (41)

4. 瘤子草属 *Nelsonia* R. Br.

1. 瘤子草 *N. canescens* (Lam.) Spreng. (43)

亚科 3. 老鼠筋亚科 *Acanthoideae* Lindau

5. 老鼠筋属 *Acanthus* L.

1. 老鼠筋 *A. ilicifolius* L. (45)
 2. 刺苞老鼠筋 *A. leucostachyus* Wall. ex Nees (45)
 3. 小花老鼠筋 *A. ebracteatus* Vahl (47)

6. 百筋花属 *Blepharis* Juss.

1. 百筋花 *B. maderaspatensis* (L.) Roth. (48)

亚科 4. 爵床亚科 *Ruellioideae* Bremek.

族 1. 芦莉花族 *Ruellieae* Nees

亚族 1. 芦莉花亚族 *Ruelliinae* Bremek.

7. 楠草属 *Dipteracanthus* Nees

1. 楠草 *D. repens* (L.) Hassk. (50)

8. 地皮消属 *Pararuellia* Bremek. et N. Bremek.

1. 节翅地皮消 *P. alata* H. P. Tsui (53)
2. 罗甸地皮消 *P. cavaleriei* (Lévl.) E. Hossain (54)
3. 海南地皮消 *P. hainanensis* C. Y. Wu et H. S. Lo (54)
4. 地皮消 *P. dclavayana* (Baill.) E. Hossain (55)

9. 拟地皮消属 *Leptosiphonium* F. v. Muell.

1. 拟地皮消 *L. venustum* (Hance) E. Hossain (56)

10. 喜花草属 *Eranthemum* L.

1. 喜花草 *E. pulchellum* Andrews. (59)
2. 华南可爱花 *E. austrosinense* H. S. Lo (59)
3. 云南可爱花 *E. splendens* (T. Anders.) Hort. ex Siebert et Voss (60)
4. 毛冠可爱花 *E. pubipetalum* S. Z. Huang (61)

亚族 2. 假杜鹃亚族 *Barlerinae* Bremek.11. 假杜鹃属 *Barleria* L.

1. 假杜鹃 *B. cristata* L. (63)
2. 全缘萼假杜鹃 *B. integrisepala* H. P. Tsui (65)
3. 紫萼假杜鹃 *B. purpureosepala* H. P. Tsui (66)
4. 黄花假杜鹃 *B. prionitis* L. (66)

亚族 3. 水蓑衣亚族 *Hygrophilinae* Bremek.12. 水蓑衣属 *Hygrophila* R. Br.

1. 水蓑衣 *H. salicifolia* (Vahl) Nees (69)
2. 小叶水蓑衣 *H. erecta* (Burm. f.) Hochr. (71)
3. 大花水蓑衣 *H. megalantha* Merr. (71)
4. 毛水蓑衣 *H. phlomiodes* Nees (72)

5. 大安水蓼衣 *H. pogonocalyx* Hayata (72)
 6. 小狮子草 *H. polysperma* T. Anders. (72)

13. 裸柱草属 *Gymnostachyum* Nees

1. 矮裸柱草 *G. subrosulatum* H. S. Lo (74)
 2. 广西裸柱草 *G. kwangsiense* H. S. Lo (74)
 3. 华裸柱草 *G. sinense* (H. S. Lo) H. Chu (75)
 4. 裸柱草 *G. sanguinolentum* (Vahl) T. Anders. (75)

亚族 4. 肾苞草亚族 *Petalidinae* Lindau

14. 肾苞草属 *Phaulopsis* Willd.

1. 肾苞草 *P. oppositifolia* (J. C. Wendl.) Lindau (76)

15. 安龙花属 *Dyschoriste* Nees

1. 安龙花 *D. sinica* H. S. Lo (79)

16. 赛山蓝属 *Blechum* P. Br.

1. 赛山蓝 *B. pyramidatum* (Lam.) Urb. (80)

17. 恋岩花属 *Echinacanthus* Nees

1. 长柄恋岩花 *E. longipes* H. S. Lo et D. Fang (82)
 2. 龙州恋岩花 *E. longzhouensis* H. S. Lo (82)
 3. 黄花恋岩花 *E. lofouensis* (Lévl.) J. R. I. Wood (82)

亚族 5. 马蓝亚族 *Strobilanthinae* Lindau

18. 半插花属 *Hemigraphis* Nees

1. 直立半插花 *H. cumingiana* (Nees) F.-Vill. (85)
 2. 恒春半插花 *H. primulifolia* (Nees) F.-Vill. (86)

3. 匍匐半插花 *H. reptans* (Forst.) T. Anders. ex Hemsl. (86)

19. 尖蕊花属 *Aechmanthera* Nees

1. 棉毛尖药花 *A. gossypina* (Wall.) Nees (88)
2. 尖药花 *A. tomentosa* Nees (88)

20. 黄獠草属 *Championella* Bremek.

1. 日本黄獠草 *C. japonica* (Thunb.) Bremek. (90)
2. 贵阳黄獠草 *C. labordei* (Lévl.) E. Hossain (91)
3. 长花黄獠草 *C. longiflora* (R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (91)
4. 海南黄獠草 *C. maclurei* (Merr.) C. Y. Wu et H. S. Lo (92)
5. 少花黄獠草 *C. oligantha* (Miq.) Bremek. (92)
6. 菜头肾 *C. sarcorrhiza* C. Ling (93)
7. 黄獠草 *C. tetrasperma* (Champ. ex Benth.) Bremek. (94)
8. 台湾黄獠草 *C. fauriei* (R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (94)
9. 锈毛黄獠草 *C. fulvhiispida* (D. Fang et H. S. Lo) C. Y. Wu et C. C. Hu (96)
10. 黄花黄獠草 *C. xanthantha* (Diels) Bremek. (96)

21. 兰嵌马蓝属 *Parachampionella* Bremek.

1. 曲茎兰嵌马蓝 *P. flexicaulis* (Hayata) C. F. Hsieh et T. C. Huang (98)
2. 兰嵌马蓝 *P. rankanensis* (Hayata) Bremek. (98)
3. 琉球兰嵌马蓝 *P. tashiroi* (Hayata) Bremek. (100)

22. 山一笼鸡属 *Gutzlaffia* Hance

1. 山一笼鸡 *G. aprica* Hance (101)

23. 南一笼鸡属 *Paragutzlaffia* H. P. Tsui

1. 南一笼鸡 *P. henryi* (Hemsl.) H. P. Tsui (104)
2. 异蕊一笼鸡 *P. lyi* (Lévl.) H. P. Tsui (104)

24. 肖笼鸡属 *Tarphochlamys* Bremek.

1. 肖笼鸡 *T. affinis* (Griff.) Bremek. (106)
2. 贵州肖笼鸡 *T. darrisii* (Lévl.) E. Hossain (108)

25. 黄球花属 *Sericocalyx* Bremek.

1. 黄球花 *S. chinensis* (Nees) Bremek. (109)
2. 溪畔黄球花 *S. fluvialis* (C. B. Clarke ex W. W. Sm.) Bremek. (111)

26. 假尖蕊属 *Pseudaechmanthera* Bremek.

1. 粘毛假尖蕊 *P. glutinosa* (Nees) Bremek. (112)

27. 板蓝属 *Baphicacanthus* Bremek.

1. 板蓝 *B. cusia* (Nees) Bremek. (113)

28. 耳叶马蓝属 *Perilepta* Bremek.

1. 耳叶马蓝 *P. auriculata* (Nees) Bremek. (116)
2. 红背耳叶马蓝 *P. dyeriana* (Mast.) Bremek. (117)
3. 墨江耳叶马蓝 *P. edgeworthiana* (Nees) Bremek. (117)
4. 锈背耳叶马蓝 *P. ferruginea* (D. Fang et H. S. Lo) C. Y. Wu et C. C. Hu
..... (119)
5. 崮岗耳叶马蓝 *P. longgangensis* (D. Fang et H. S. Lo) C. Y. Wu et C. C. Hu
..... (119)
6. 龙州耳叶马蓝 *P. longzhouensis* (H. S. Lo et D. Fang) C. Y. Wu et C. C. Hu
..... (120)
7. 折苞耳叶马蓝 *P. refracta* (D. Fang, Y. G. Wei et J. Murata) C. Y. Wu et C.
C. Hu (120)
8. 凹苞耳叶马蓝 *P. retusa* (D. Fang) C. Y. Wu et C. C. Hu (121)

29. 腺背蓝属 *Adenacanthus* Nees

1. 长穗腺背蓝 *A. longispicus* H. P. Tsui (123)

30. 马蓝属 *Pteracanthus* (Nees) Bremek.

1. 铜毛马蓝 *P. aenobarbus* (W. W. Sm.) C. Y. Wu et C. C. Hu (128)
2. 翅枝马蓝 *P. alatiramosus* (H. S. Lo et D. Fang) C. Y. Wu et C. C. Hu (129)
3. 翅柄马蓝 *P. alatus* (Nees) Bremek. (129)
4. 串花马蓝 *P. botryanthus* (D. Fang et H. S. Lo) C. Y. Wu et C. C. Hu (131)
5. 曲序马蓝 *P. calycinus* (Nees) Bremek. (132)
6. 棒果马蓝 *P. claviculatus* (C. B. Clarke ex W. W. Sm.) C. Y. Wu (132)
7. 奇瓣马蓝 *P. cognatus* (R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (133)
8. 密序马蓝 *P. congesta* (Terao) C. Y. Wu et C. C. Hu (133)
9. 弯花马蓝 *P. cyphanthus* (Diels) C. Y. Wu et C. C. Hu (134)
10. 林马蓝 *P. dryadum* (C. B. Clarke ex R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (135)
11. 高原马蓝 *P. duclouxii* (C. B. Clarke ex R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu
..... (135)
12. 展翅马蓝 *P. extensus* (Nees) Bremek. (136)
13. 城口马蓝 *P. flexus* (R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (136)
14. 腺毛马蓝 *P. forrestii* (Diels) C. Y. Wu (137)
15. 贡山马蓝 *P. gongshanensis* H. P. Tsui (137)
16. 大叶马蓝 *P. grandissimus* (H. P. Tsui) C. Y. Wu et C. C. Hu (140)
17. 广西马蓝 *P. guangxiensis* (S. Z. Huang) C. Y. Wu et C. C. Hu (141)
18. 假水蓼衣 *P. hygrophiloides* (C. B. Clarke ex W. W. Sm.) H. W. Li (142)
19. 锡金马蓝 *P. inflatus* (T. Anders.) Bremek. (142)
20. 野芝麻马蓝 *P. lamius* (C. B. Clarke ex W. W. Sm.) C. Y. Wu et C. C. Hu
..... (143)
21. 白毛马蓝 *P. leucotrichus* (R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (143)
22. 澜沧马蓝 *P. mekongensis* (W. W. Sm.) C. Y. Wu et C. C. Hu (144)
23. 森林马蓝 *P. nemorosus* (R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (144)
24. 山马蓝 *P. oresbius* (W. W. Sm.) C. Y. Wu et C. C. Hu (145)
25. 琴叶马蓝 *P. panduratus* (Hand. -Mazz.) C. Y. Wu et C. C. Hu (146)

26. 羽裂马蓝 *P. pinnatifidus* (C. Z. Zheng) C. Y. Wu et C. C. Hu (147)
27. 圆叶马蓝 *P. rotundifolius* (D. Don) Bremek. (147)
28. 西藏马蓝 *P. tibeticus* (J. R. I. Wood) C. Y. Wu et C. C. Hu (148)
29. 尾叶马蓝 *P. urophyllus* (Nees) Bremek. (148)
30. 荨麻叶马蓝 *P. urticifolius* (O. Kuntze) Bremek. (149)
31. 变色马蓝 *P. versicolor* (Diels) H. W. Li (149)
32. 云南马蓝 *P. yunnanensis* (Diels) C. Y. Wu et C. C. Hu (150)

31. 糯米香属 *Semnostachya* Bremek.

1. 糯米香 *S. menglaensis* H. P. Tsui (151)
2. 长穗糯米香 *S. longispicata* (Hayata) C. F. Hsieh et T. C. Huang (153)

32. 红毛蓝属 *Pyrothrix* Bremek.

1. 异色红毛蓝 *P. heterochroa* (Hand.-Mazz.) C. Y. Wu et C. C. Hu (154)
2. 泰北红毛蓝 *P. hossei* (C. B. Clarke) C. Y. Wu et C. C. Hu (155)
3. 红毛蓝 *P. rufo-hirta* (C. B. Clarke) C. Y. Wu et C. C. Hu (155)

33. 长苞蓝属 *Tetraglochidium* Bremek.

1. 大苞蓝 *T. gigantodes* (Lindau) C. Y. Wu et C. C. Hu (157)
2. 长苞蓝 *T. jugorum* (R. Ben.) Bremek. (157)

34. 金足草属 *Goldfussia* Nees

1. 蒙自金足草 *G. austinii* (C. B. Clarke ex W. W. Sm.) Bremek. (161)
2. 金足草 *G. capitata* Nees (162)
3. 黔金足草 *G. equitans* (Lévl.) E. Hossain (162)
4. 观音山金足草 *G. feddei* (Lévl.) E. Hossain (163)
5. 台湾金足草 *G. formosana* (S. Moore) C. F. Hsieh et T. C. Huang (163)
6. 腺苞金足草 *G. glandibracteata* (D. Fang et H. S. Lo) C. Y. Wu (164)
7. 聚花金足草 *G. glomerata* Nees (164)
8. 白头金足草 *G. leucocephala* (Craib) C. Y. Wu (165)

9. 宁明金足草 *G. ningmingensis* (D. Fang et H. S. Lo) C. Y. Wu (165)
10. 卵苞金足草 *G. ovatibracteata* (H. S. Lo et D. Fang) C. Y. Wu (166)
11. 圆苞金足草 *G. pentstemonoides* Nees (166)
12. 细穗金足草 *G. psilostachys* (C. B. Clarke ex W. W. Sm.) Bremek. (168)
13. 独山金足草 *G. seguini* (Lévl.) C. Y. Wu et C. C. Hu (169)
14. 草色金足草 *G. straminea* (W. W. Sm.) C. Y. Wu et C. C. Hu (169)

35. 叉花草属 *Difflugossa* Bremek.

1. 叉花草 *D. colorata* (Nees) Bremek. (171)
2. 疏花叉花草 *D. divaricata* (Nees) Bremek. (172)
3. 松林叉花草 *D. pinetorum* (W. W. Sm.) C. Y. Wu et C. C. Hu (174)
4. 瑞丽叉花草 *D. scoriarum* (W. W. Sm.) E. Hossain (174)

36. 合页草属 *Sympagis* Bremek.

1. 合页草 *S. monadelpha* (Nees) Bremek. (176)
2. 具柄合页草 *S. petiolaris* (Nees) Bremek. (178)

37. 紫云菜属 *Strobilanthes* Bl.

1. 密苞紫云菜 *S. compacta* D. Fang et H. S. Lo (183)
2. 环毛紫云菜 *S. cyclo* C. B. Clarke ex W. W. Sm. (183)
3. 密花紫云菜 *S. densa* R. Ben. (185)
4. 异序紫云菜 *S. heteroclita* D. Fang et H. S. Lo (185)
5. 莴苣叶紫云菜 *S. lactucifolia* Lévl. (185)
6. 闭花紫云菜 *S. larium* Hand.-Mazz. (186)
7. 雅安紫云菜 *S. limprichtii* Diels (186)
8. 镇宁紫云菜 *S. martinii* Lévl. (187)
9. 尾苞紫云菜 *S. mucronato-producta* Lindau (187)
10. 鼠尾紫云菜 *S. myura* R. Ben. (188)
11. 沙坝紫云菜 *S. peteloti* R. Ben. (188)
12. 多脉紫云菜 *S. polyneuros* C. B. Clarke ex W. W. Sm. (188)
13. 匍枝紫云菜 *S. stolonifera* R. Ben. (189)

14. 急流紫云菜 *S. torrentium* R. Ben. (189)
 15. 截头紫云菜 *S. truncata* D. Fang et H. S. Lo (190)

38. 四苞蓝属 *Tetragoga* Bremek.

1. 四苞蓝 *T. esquirolii* (Lévl.) E. Hossain (191)
 2. 墨脱四苞蓝 *T. nagaensis* Bremek. (191)

39. 延苞蓝属 *Hymenochlaena* Bremek.

1. 延苞蓝 *H. pteroclada* (R. Ben.) C. Y. Wu et C. C. Hu (193)

40. 假蓝属 *Pteroptychia* Bremek.

1. 曲枝假蓝 *P. dalziellii* (W. W. Sm.) H. S. Lo (194)

族 2. 鳞花草族 *Lepidagathideae*

亚族 1. 鳞花草亚族 *Lepidagathidinae* Bremek.

41. 鳞花草属 *Lepidagathis* Willd.

1. 齿叶鳞花草 *L. fasciculata* (Retz.) Nees (197)
 2. 台湾鳞花草 *L. formosensis* C. B. Clarke ex Hayata (198)
 3. 海南鳞花草 *L. hainanensis* H. S. Lo (198)
 4. 卵叶鳞花草 *L. inaequalis* C. B. Clarke ex Elmer (200)
 5. 鳞花草 *L. incurva* Buch.-Ham. ex D. Don (200)
 6. 小琉球鳞花草 *L. secunda* (Blanco) Nees (201)
 7. 柳叶鳞花草 *L. stenophylla* C. B. Clarke ex Hayata (201)

亚族 2. 色萼花亚族 *Chroesthidinae* Bremek.

42. 色萼花属 *Chroesthes* R. Ben.

1. 色萼花 *C. lanceolata* (T. Anders.) B. Hansen (202)

族 3. 穿心莲族 *Andrographideae*43. 穿心莲属 *Andrographis* Wall. ex Nees

1. 疏花穿心莲 *A. laxiflora* (Bl.) Lindau (204)
2. 穿心莲 *A. paniculata* (Burm. f.) Nees (207)

44. 火焰花属 *Phlogacanthus* Nees

1. 缩序火焰花 *P. abbreviatus* (Craib.) R. Ben. (208)
2. 糙叶火焰花 *P. vitellinus* (Roxb.) T. Anders. (209)
3. 广西火焰花 *P. colaniae* R. Ben. (210)
4. 火焰花 *P. curviflorus* (Wall.) Nees (210)
5. 毛脉火焰花 *P. pubinervius* T. Anders. (210)
6. 金塔火焰花 *P. pyramidalis* R. Ben. (211)

45. 鳢冠花属 *Cystacanthus* T. Anders.

1. 丽江鳢冠花 *C. affinis* W. W. Sm. (212)
2. 鳢冠花 *C. paniculatus* T. Anders. (213)
3. 金江鳢冠花 *C. yangzekiangensis* (Lévl.) Rehd. (213)
4. 滇鳢冠花 *C. yunnanensis* W. W. Sm. (214)

族 4. 爵床族 *Justicieae*亚族 1. 十万错亚族 *Asystasinae* (Lindau)46. 十万错属 *Asystasia* Bl.

1. 十万错 *A. chelonoides* Nees (215)
2. 宽叶十万错 *A. gangetica* (L.) T. Anders. (217)
3. 囊管花 *A. salicifolia* Craib. (217)

47. 白接骨属 *Asystasiella* Lindau

1. 白接骨 *A. neesiana* (Wall.) Lindau (218)